

16/6

Beyond 2010: European higher education and employment in the next decade

David Coyne, Director, European Commission, DG Employment

Planeringsmässigt är 2020 redan i morgon. De studenter som börjar nu är färdiga (doktorsexamen) ungefär 2020.

Därför måste vi planera **nu** för deras första arbete efter studierna.

Befolkningsmässigt blir Europa äldre. 800000 färre 18-20-åringar.

Antalet studenter kommer öka

Åldern då man börjar arbeta kommer att sjunka

2015 kommer personer med följande kunskaper och färdigheter att vara mest eftertraktade på arbetsmarknaden:

- lagstiftning/förvaltning [senior officials]
- yrkesutbildning
- teknik
- okvalificerad arbetskraft

Läser studenterna rätt saker (med hänsyn till detta)?

Nej!

Flest studenter läser samhällsvetenskap, ekonomi och juridik (utom i Tyskland och Sverige).

För dessa finns inte tillräckligt med arbetstillfällen

Naturvetenskap har låg status bland skolungdomar

Obalansen mellan sektorerna ställer frågor kring kvalitetsutvärdering.

Faktorer som gör studenten anställningsbar:

- Kunskaper och förmågor (inkl social kompetens)
- Karriärkontroll, förmågan att sälja sig själv
- Förmåga att övertyga arbetsgivare att man är rätt för jobbet
- "Kontextrelevans", att ha det som arbetsgivare vill ha idag

Akademiker (el. blivande) med examen bör beakta att

- de även fortsättningsvis kommer att behövas
- arbetsgivare kommer att ha fler utexaminerade att välja mellan, varför konkurrensen kommer att hårdna (och att förväntningarna på anställning därför behöver sänkas)
- VAR man har tagit sin examen kommer att vara allt viktigare
- de behöver veta vad de vill ha ut av sin examen INNAN de väljer inriktning
- trycket på att "nischa sig" ökar

Universiteten & Yrkesmässig relevans (anställningsbarhet)

- Lärosätena måste erkänna vikten av deras utbildningars yrkesmässiga relevans!
- De måste veta mer om den och arbetsmarknaden
- De måste fråga sig "Vilken sorts universitet är vi och vilken sorts studenter vill vi ha/producera?"
- Matcha learning outcomes med tänkta första anställningar efter utbildningen!
- Tänk på kvalifikationerna i termer av "anställningsbarhet" [employment outcomes] och inte bara i termer av lärande
- Högskolor och universitet måste aktivt rekrytera studenter i skolorna

Sysselsättningen och regeringarna

- Rättvisa vad gäller tillgängligheten måste arbetas in i alla policydokument som påverkar [the non traditional population]
- Man måste välja discipliner som **landet** behöver, vilka inte nödvändigtvis överensstämmer med arbetsmarknadens behov → effekter på sysselsättningsgraden
- Tänk över förhållandet vetenskapsdiscipliner – åtgärder/kunskaper/förmågor som behövs för samhällsutvecklingen
Behöver alla länder utbilda t ex sina egna veterinärer? Ett alternativ för att spara pengar till det absolut nödvändiga egna utbildningsutbudet vore att tillhandahålla heltäckande stipendier för utlandsstudier i vissa ämnen/områden och ett års anpassning till hemförhållandena när studenterna efter avslutade studier kommer hem igen.
- Välj vilken framtid de egna universiteten ska ha, annars kommer vi inte att ha de människor vi behöver → ökat ansvar för universiteten att medverka i den livslånga lärandeprocessen

Paneldiskussion "European Higher Education after 2010: Will Bologna and Lisbon have been concluded?"

I panelen: Jiří Nantl, tjeckisk Bolognaexpert, Barbara Weitgruber, sakkunnig vid österrikiska vetenskaps- och forskningsministeriet, Lene Oftedal, policy adviser vid Europeiska kommissionens generaldirektorat för utbildning och kultur, Rait Tompere, direktör vid estniska Archimedes Foundation, Gerd Köhler, styrelseledamot vid universitetet i Frankfurt
Moderator: Bernd Wächter, ACA

Barbara W: Svaret på frågan i rubriken är nej. Utvärdering kommer att göras 2010 inför Budapestkonferensen. Man kommer att titta på

- hinder för rörlighet
- sociala dimensionen
- anställningsbarhet
- m m

Det kommer att ta tid att uppnå Bolognamålen.

GK: Framtiden är svår att förutsäga men nödvändig att forma. Det är viktigt att engagera även arbets**tagarna** och fackföreningarna, annars riskerar vi att tappa debatten om avsikterna med utbildningsreformen (learning outcomes etc)

RT: Man måste betrakta utbildningssystemet som en helhet, dvs skolor och universitet tillsammans.

Barbara W: När det gäller den externa dimensionen är det viktigt att hitta mekanismer för erkännande av utländska kvalifikationer. T ex har Australien en egen Bolognapolicy, Asien är intresserat av erkännandefrågor, ramverk för examina, ECTS m m. Intresset måste leda till en dialog, ett ömsesidigt intresse. Vi måste förhålla oss till den demografiska utvecklingen, globaliseringen och kulturella skillnader. Minst 10 år till behövs för att komma fram till ett europeiskt svar på dessa frågor.

LO: Kommissionens roll är att hantera Lissabon (samhällsutvecklingen) och Bolognaprocessen (högre utbildning) som en helhet. När det gäller finansiering och styrning av den högre utbildningen är lärosätenas autonomi en viktig faktor, de måste vara globala aktörer. Kommissionen diskuterar studieavgifter och andra former för finansiering. Kommissionen kommer att vara närvarande i Bolognaprocessen och finansiera åtgärder för implementeringen av målen för processen (nationella Bolognaexpertgrupper m m).

JN: Regeringarna måste ta sitt ansvar och upprätthålla dialogen med lärosätena om hur målen ska uppnås. Frågan om autonomi är viktig här.

GK: Slå ihop EHEA (European Higher Education Area) och ERA (European Research Area) för att stärka den europeiska regionens egenskap av partner för utveckling och samarbete i utbildning och forskning.

Arbetsgrupp "The role of languages"

Ordf. Mikko Toivonen, director, Helsinki Education and Research Area

Föredragande: Rhonwen Bowen, Engelska institutionen GU, Ulf Lie, deputy director ACA

Ulf Lie: ACA survey of English-language taught programmes in Europe, the situation 2007. Undersökningen gäller endast 100-procentigt engelskspråkiga program i icke engelskspråkiga länder och program där inte engelska är ämnet för studier.

- 2389 program (jfr 2001: 700 program)
- 2% av all högre utbildning
- Alperna utgör en skiljelinje när det gäller engelska som undervisningsspråk
- 65% av studenterna är utländska
- De flesta studenter som läser masterprogram är utländska
- inhemska studenter som läser engelskspråkiga program finns främst på grundnivå (first cycle/Bachelor's level)
- 80% av programmen är på avancerad nivå (second cycle/Master's level)
- 90% av masterprogrammen har utvecklats under de senaste fyra åren
- 72% av programmen fördelar sig på 1) ingenjörsteknologi 2) förvaltning/management 3) samhällsvetenskaper. Nästan inga program inom humaniora
- generellt få problem med språket
- generellt ser lärarna få problem med att undervisa på engelska
- som problem uppfattas sista minuten-avhopp (28%), brist på inhemskt intresse [domestic interest] (19%), brist på internationellt intresse [foreign interest] (11%).
Finland och Sverige toppar de första två av dessa
- 70% av programmen är avgiftsbelagda

Rhonwen Bowen presenterade GU:s språkpolicy

Diskussion:

Problem att administration ingår i lärarnas arbetsuppgifter, eftersom administrationen vanligtvis kräver kunskaper i det lokala språket även när undervisningen sker på engelska.

Det kanske finns behov av fler engelskspråkiga program på grundnivå för att utveckla den språkliga kompetensen och främja rörligheten.

Sambandet skola-universitet. Språk har låg status bland skolelever (t ex i Sverige har det varit möjligt att välja bort språk till förmån för ämnen som anses lättare att prestera bra betyg i)

Tyska universitet har språkcentrum.

Man kanske borde integrera språkstudier i alla utbildningsplaner.
Universitetet borde engageras i språkundervisningen i skolorna.

Hur ska meritvärdet av språklig kompetens mätas vid anställning?

Vid Helsingfors universitet arbetar man med att få studenterna att stanna kvar i landet efter examen. En lösning är att ge dem den språkliga kompetens som arbetsmarknaden efterfrågar.

Skulle det vara obligatorisk med språkkunskaper som mål för generiska läranderesultat ("kommunikationsförmåga") i alla examina?

Man borde uppmärksamma mer att inkommande studenter inte per automatik är intresserade av att läsa på engelska och istället undersöka deras intresse av att läsa på det lokala språket. Det är ju också ett sätt att få med sig en kulturell kompetens efter studieperioden.

Rekommendationer från gruppen:

Alla lärosäten bör ha en språkpolicy.

Det bör vara ett mål för varje inomeuropeiskt rörlig student att försöka förstå kulturen i det land man studerar i. Språkkunskaper är en viktig faktor för all djupare förståelse av en kultur. **Detta innebär ett ansvar för både mottagande och sändande lärosäte.**

17/6

Gemensam diskussion "European higher education viewed from outside. Expectations, hopes and threats"

Föredragande: Jocelyn Gacel-Avila, coordinator för samverkan och internationalisering vid universitetet i Guadalajara, Catharine Stimpson, dekan vid Graduate School of Arts and Science, New York University, Ton Nu Thi Ninh, president för Funding Committee of Tri Viet University Project, f d vietnamesisk ambassadör till EU.

J G-A: I Latinamerika diskuteras om Bolognaprocessen kan vara ett sätt att höja kvaliteten på den högre utbildningen i Latinamerika och skapa en liknande region för högre utbildning.

Några problem i sammanhanget är att

- länderna sinsemellan har olika utbildningssystem
- regeringarna inte styr den högre utbildningen direkt
- det är stora skillnader mellan olika lärosäten (inkl privata)
- få lärosäten ägnar sig åt forskning
- fokus ligger på grundutbildning
- strukturen för utbildningsplaner är stelbent
- lärarstilen inte är studentorienterad → låg studentmobilitet

Men

- Bolognaprocessen inspirerar till förändringar i utbildningsplanerna
- nätverk växer fram för att skapa möjligheter att utveckla latinamerikansk utbildning → en gemensam miljö för högre utbildning i Latinamerika
- utveckling behövs för att möta kraven från globaliseringen och kunskapssamhället
- Bolognaprocessen har väckt debatten om anställningsbarhet
- Vi behöver samarbeta i en anda av solidaritet med Europa, inte konkurrera!

C.S: Relationen mellan Europa och USA efter Bolognaprocessen kommer att präglas av

- mindre okunskap
- fortsatt kamp för att återfå ställningen som förstahandsval bland utländska forskarstudenter → ängslig självransakan om utbildningssystemet i USA → partnerskap med Europa

TNTN: Vietnam/Asien ser på EHEA som både en möjlighet och en nödvändighet att utnyttja i utvecklingen av det egna utbildningssystemet.

- Vi vill se en ordentlig marknadsföring från ert håll av europeiska och Bolognainitierade särdrag
- Tydliggör de europeiska alternativen för oss/vår regering för att öka våra möjligheter
- Olika samarbetspartners behövs
- Vietnam håller på att etablera ett oberoende kvalitetssäkringsorgan som vi behöver hjälp att utveckla
- En kärnfråga för Vietnams utbildningsreform är relationen stat-lärosäte
- Allt som händer inom Bolognaprocessen är av intresse för Vietnam

Rapport från arbetsgrupperna

1. Rörlighet
IaH (Internationalisation at home) kan inte ersätta rörlighet, bara utgöra ett komplement till den.
Konvergerande utbildningsplaner underminerar den europeiska rörligheten och bör undvikas
2. Språk
Varje lärosäte ska ha en egen språkpolicy
Eftersom alla studenter bör förstå den kultur i vilken de vistas under sina studier, är både sändande och mottagande lärosäte skyldiga att hjälpa studenten till denna förståelse.
3. Alternativa studiegångar och ”cross-border education”
Internationellt gränsöverskridande utbildning har etablerats som ett komplement till rörlighet, och antalet studenter inom sådan utbildning kommer att öka markant.
Samarbeten mellan lärosäten i olika länder är Europas konkurrensfördel.
Europeiska lärosäten får inte glömma sitt ansvar att bidra till utvecklingen av högre utbildning i mindre utvecklade delar av världen.
4. Finansiering av internationaliseringen
Förstå varför och vad ni/lärosätet vill internationalisera och prioritera.

”The emergence of a new ‘geopolitics’ of higher education: Context, causes and framework”

Jan Sadlak, director, CEPES/UNESCO

Asien med Indien förändras snabbare än Europa.

Om mindre än 10 år kommer andelen studenter inom högre utbildning att ha fördubblats.
Bolognaprocessen är en viktig [policy context] för länder som vill förändra sin högre utbildning i enlighet med riktlinjerna för kvalitetssäkring.

Oväntade effekter av Bolognaprocessen:

- Minskat antal utländska sökande om kvaliteten inte är tillfredsställande
Internationell studentrörlighet är inte avgiftskänslig, studenter söker kvalitet.
- ”Bra” kommer inte att räcka i det nya kvalitetstänkandet. Lärosäten kommer att behöva vara ”excellenta” för att överleva i konkurrens på global nivå

UNESCO-konferens om världsomspännande utbildning i juli 2009

Konferens i maj 2009 med fokus på

- tillträde
- kvalitet
- värden
- konkurrenskraft

Utvecklingens och konkurrensens epicentrum kommer inte att vara Europa.

Lärosäten med ”excellent” forskning är inte stora.

Vi behöver kunskapsanvändare med tillräcklig utbildning, inte bara forskare! Kunskapsnivån kommer att behöva höjas även inom ”icke-akademiska” arbetsmarknadssektorer.

Det tycks bli allt svårare att undvika inblandning från externa organ, men diskussionen om detta håller på att tystna.

Slutförande: "Challenges for global higher education in the 2020s. What the next decade holds in store"

Peter Scott, ACA president, Vice-Chancellor Kingston University

Två allmänt spridda antaganden:

- Kunskapen kommer att växa exponentiellt
- Kvalitetsmässigt kommer vi att få se en marknadsanpassning

Tre provokativa påståenden (Scott):

1. Mer global högre utbildning men driven av externa aktörer (bottom upp-perspektiv)

Global utbildning i en kontext präglad av en korrekt bedömning av situationen i respektive samhälle.

Åsikterna att internationalisering är bra och att migration är dålig existerar parallellt och är motsägelsefulla sinsemellan.

IaH kräver att man reflekterar över sådant som kulturella olikheter och "världsstäder". Vilka är de underliggande värdena i synen på internationalisering, global utbildning osv?

2. Frågor kring olikhet [diversity] måste hanteras

Se tillbaka och acceptera verkligheten (fransk och brittisk kolonialism)

Se framåt mot geopolitiska fördelar (utvecklingen i Kina)

Se på ett annat sätt - global rättvisa och kulturella olikheter, förändring och nystart: Koppla bort maktpolitiken från den globala utbildningen!

3. "Marknaden" kommer inte nödvändigtvis att vara pådrivande i internationaliseringen, entreprenörsaspekten inte nödvändigtvis viktig.

Ett nytt europeiskt socialt kontrakt (fredlig samverkan) → Bolognaprocessen

Slutsatser:

- Mer global högre utbildning men på nytt sätt. Inte driven av lärosätena, staten eller marknaden. Snarare ett rörligt spektrum med behov av globalisering på alla nivåer
- Vi måste anamma nya värden, problematisera definitioner när vi [conceptualise] en global utbildning.
- Globala finansieringssystem verkar inte längre vara en bra idé
- Internationalisering måste vara kopplad till andra globala förändringar
- Högre utbildning i socialt sammanhang
Kritiskt tänkande är ett koncept med kulturella innebörder som skiljer sig mellan olika samhällen
- Koncentrationen av forskningen till särskilda lärosäten/institutioner är tack vare Bolognaprocessen inte längre nödvändig